

BULLETIN 118

MEI 2012

VRIENDENKRING VAN HET STREEKMUSEUM HOEKSCHÉ WAARD

Contributie minimaal €10,00 per persoon per jaar. ING bank nummer 3870852
De Stichting Vriendenkring is ANBI-geregistreerd.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter mr. G. Schilperoort

Secretaris mr. R. van der Waal
tel. 015-2569775

Penningmeester en ledenadministratie C. Spruit
@: cor.spruit@hccnet.nl
tel. 0186-601385

REDACTIECOMMISSIE mr. G. Schilperoort
mr. R. van der Waal

REDACTIEADRES Hofweg 13
3274 BK Heinenoord
@: rvanderwaal@planet.nl

LAY-OUT J. Koster

STREEKMUSEUM HOEKSCHÉ WAARD ADRES

Hofweg 13
3274 BK Heinenoord
tel. 0186-601535
www.streekmuseumhwh.nl
@: info@streekmuseumhwh.nl

OPENINGSTIJDEN museum Het museum is i.v.m. renovatiewerkzaamheden tijdelijk gesloten

studiezaal woensdag 9.00 tot 13.00 uur
zaterdag 10.00 tot 17.00 uur

INHOUD

VAN DE VOORZITTER	3
NIEUWE VRIENDEN	4
OOST-LEEUWENSTEIN	5
HERKOMST FAMILIENAMEN	6
FOTO'S	10
OP WEG NAAR DE OPENING	12
GENEALOGIE & STREEKHISTORIE	14
DIALECTEN HOEKSCHER WAARD	16
DE VRAGENRUBRIEK	20

VAN DE VOORZITTER

Beste vrienden,

In het vorige Bulletin beloofde ik u informatie over de festiviteiten rond de heropening van het Streekmuseum. Vanaf 23 juni a.s. is het Hof van Assendelft weer toegankelijk voor het publiek. Op 22 juni is de officiële opening gepland. Voor de vrienden worden ontvangsten op zaterdagen georganiseerd met een gratis rondleiding in het opnieuw ingerichte museum. Hoe u zich daarvoor kunt opgeven, staat vermeld in de brief die u binnenkort van het museumbestuur zult ontvangen. Een brief met een verzoek om een extra financiële bijdrage was in het vorige Bulletin door mij aangekondigd, maar de verzending van die brief is uitgesteld zoals u gemerkt heeft. De brief van het museumbestuur aan de vrienden wordt nu gecombineerd met de uitnodiging voor een ontvangst op het museum. Zowel op het verzoek om een financiële bijdrage als op de uitnodiging hopen wij veel positieve reacties te ontvangen.

**22 JUNI IS
DE OFFICIËLE
OPENING**

De bezoekers van de studiezaal zullen aangenaam verrast zijn als zij hun onderzoek in de collectie fiches, archieven, foto's en boeken voortzetten. Dankzij een forse bijdrage van de Vriendenkring is de studiezaal opnieuw ingedeeld en heeft deze ook een broodnodige opfrisbeurt gekregen.

Over de heropening van het Hof van Assendelft en de verbouwing van de studiezaal leest u meer in de bijdrage van museumdirecteur Belle van den Berg, getiteld "Op weg naar de opening". Ook over de voortgang van de restauratie van de boerderij Oost-Leeuwenstein wordt u in dit Bulletin op de hoogte gehouden.

De Vriendendag wordt dit jaar gehouden op zaterdag 13 oktober a.s. Dit jaar gaan we met de bus op stap naar een locatie buiten de Hoeksche Waard. In het volgende Bulletin krijgt u daarover de nodige informatie. Noteert u de datum alvast?

**13 OKTOBER
WORDT DE
VRIENDENDAG
GEHOUDEN**

Gert Schilperoort

NIEUWE VRIENDEN

In de afgelopen maanden konden wij de onderstaande personen verwelkomen als vriend van het Streekmuseum Hoeksche Waard. Het totaal komt daarmee op 1626.

De nieuwe vrienden zijn:

R. Helmig	Heinenoord
A. Koppenol	Heinenoord
A.J. Karbaat	's-Gravendeel
P.G. Gootjes	Oud-Beijerland
D. Groeneweg	Oud-Beijerland
P. van 't Riet	's-Gravendeel
Joh. Dam	Strijen
S.W. Ouwens	Puttershoek
R. den Broeder	Bergschenhoek
A.C. Kiele	Sliedrecht
P.A. van Die-Visser	Barendrecht
W. Mokveld	Maasdam
M.L. Walle	Oud-Beijerland
W.M. Walle	Goudswaard
K.H. Walle	Oud-Beijerland
A.L. Walle	Piershil
H.H. Walle	Bergneustadt, Duitsland

FOTO: ROB VOOGT

OOST-LEEUWENSTEIN

De restauratie van de boerderij vordert gestaag. In de afgelopen periode is de schil van de boerderij zo goed als klaar gekomen. In principe betekent dit dat het gebouw wind- en waterdicht is op wat restauratievoegwerk aan het woonhuis na. Het gebouw heeft nu al een geweldige uitstraling op zichzelf en zijn omgeving door de imposante rieten kap. Intern moet nog wel het een en ander gebeuren.

FOTO: ROB VOOGT

Het ruwe betonwerk in de schuur is gereed, maar de afwerking vraagt nog de nodige aandacht. De grupstal is gedeeltelijk verwijderd om daar ter plaatse de mogelijkheid voor horeca in te richten. Enkele wijzigingen moesten worden aangebracht op aanwijzing van de gemeente wegens strijdigheid met voorschriften. Zoals het niet doorgaan van een geplande vaste trap naar de zolder boven de grupstal. Omdat de zolder dan moet worden voorzien van een balustrade waarvoor onvoldoende ruimte overblijft. Verder zijn er installatietechnisch wat wijzigingen. Het woonhuis moet intern nog wel in zijn geheel worden gerenoveerd en geschikt worden gemaakt voor diverse functies.

Wat betreft de planning loopt men door de weersomstandigheden circa een maand achter. De planning is dat oplevering tussen september en december van dit jaar zal plaatsvinden. In relatie met het Hof van Assendelft komt dit gunstig over, nu personeel en vrijwilligers al hun aandacht vestigen en druk bezig zijn naar de opening toe te werken van het Hof.

FOTO: ROB VOOGT

Leen den Hartigh

HERKOMST FAMILIENAMEN

In mijn bijdrage onder de titel Twee eeuwen burgerlijke stand, opgenomen in Bulletin 116, is onder meer vermeld wanneer het gebruikelijk werd een familienaam te voeren. Dit is eeuwen eerder dan velen denken, namelijk al in het begin van de 17e eeuw. En niet pas in 1811 toen Napoleon de plicht tot naamsaanneming oplegde aan hen die nog geen vaste naam voerden. In aansluiting op die bijdrage ga ik nu in op de herkomst van de familienaam. Hoe zijn onze familienamen ontstaan?

Juist omdat het al zo lang geleden is dat de familienamen werden aangenomen, is het voor het merendeel van de namen niet met zekerheid te achterhalen waarom ze destijds zijn gekozen. Een naam blijkt op een gegeven moment uit een inschrijving in een doop- trouw- of begraafregister of uit een notariële akte. Waarom een bepaalde naam werd aangenomen werd niet vastgelegd. Soms kan toch met behulp van historisch/genealogisch onderzoek wel degelijk direct worden aangegeven hoe en wanneer de naam is ontstaan. Dan blijkt iemand met de naam "Bakker" of "de Bakker" een voorouder te hebben met als beroep bakker. En bij iemand met de naam van Dijk is het waarschijnlijk dat hij of zij een voorouder heeft die aan een dijk heeft gewoond.

Nederlandse Familienamenbank

Er zijn enorm veel verschillende familienamen. In de door het Meertens Instituut¹ ontwikkelde Nederlandse Familienamenbank, staat informatie over maar liefst 314.000 Nederlandse familienamen. Alle namen die in 2007 bij de Gemeentelijke Basisadministratie voor 16 miljoen mensen met de Nederlandse nationaliteit geregistreerd stonden, zijn opgenomen. Daarnaast is ook de namenlijst van de volkstelling van 1947 er in verwerkt.

Deze Familienamenbank is voorlopig² nog te raadplegen via www.meertens.knaw.nl/nfb

Deze website geeft onder meer de volgende informatie: "Momenteel vindt u bij ongeveer 110.000 namen aanvullende informatie die kan bestaan uit een naamsverklaring, oude naamsvermeldingen, naamkundige en genealogische literatuurverwijzingen, genealogische links en verbindingen met naamsvarianten en webpagina's over specifieke naamtypen en naamscomponenten. De namen zijn bovendien gekoppeld aan de Catalogus van het Centraal Bureau voor Genealogie."

Van de namen met vijf of meer naamdragers is op een kaart de verspreiding over Nederland te zien. U kunt dus zien in welke streken van Nederland veel van uw naamgenoten wonen.

Onderverdeling herkomst

De herkomst van een groot aantal familienamen kan in één van de volgende groepen ondergebracht worden:

- Geografische namen
- Patroniemen
- Beroepsnamen
- Eigenschapsnamen

Geografische namen

Als iemand nog geen familienaam had en hij verhuisde naar een andere plaats dan kreeg zo iemand soms de naam van de plaats waar hij vandaan kwam. Zo zijn ook de namen *van Strien* (en minder voorkomend *van Strijen*), *van Piershil*, *van Maasdam*, *Gravendeel* (en *Schravendeel*) ontstaan. Van de andere plaatsen in de Hoeksche Waard zijn geen familienamen afgeleid. Weer wel de namen *Mookhoek* en *Schuring* van de gelijknamige buurtschappen.

Er zijn ook namen die afgeleid zijn van de omgeving waarin iemand woonde. Dan komen namen van dijken, waterlopen en andere landschapselementen terug in de familienaam. Dit soort namen worden adresnamen genoemd. Denk hierbij aan de namen *van den Berg*, *van den Heuvel*, *van Vliet*, *de Kreek* of zoals hiervoor al genoemd *Molendijk*. Tot de adresnamen worden ook gerekend de namen die teruggaan op de namen van huizen en boerderijen.

De geografische namen komen heel veel voor: *Van den Berg* stond in 2007 op plaats 4 van de top 100 van de meest voorkomende Nederlandse familienamen, *Van den Heuvel* op 31³.

Patroniemen

Bij degenen die nog geen vaste familienaam voerden was het gebruikelijk om het kind Cornelis van vader Jan Pieterszoon aan te duiden als Cornelis Janszoon. Het kind van Cornelis werd op zijn beurt weer Jacob Corneliszoon genoemd. "Zoon" werd vaak weggelaten of vervangen door een "z": Cornelisz. Deze patroniemen of vadersnamen, verwijzend naar de voornaam van de vader, werden af en toe overgenomen door het kleinkind en verdere nakomelingen. En zo was de familienaam *Cornelis* en (vaker voorkomend) *Cornelissen* ontstaan.

Dat de *Jansen* op plaats 2 en *Janssen* op plaats 7 van de top 100 staan, is te verklaren uit het feit dat de voornaam Jan in vroeger tijden de meest gebruikte voornaam was.

Andere veel voorkomende familienamen afkomstig uit patroniemen: *Hendriks, Peters, Jacobs en Willems*.

Beroepsnamen

De herkomst van familienamen die een beroep inhouden is uiteraard voor de hand liggend. Een voorouder heeft waarschijnlijk dit beroep uitgeoefend. Ook worden namen die teruggaan op een bepaald ambt of rang tot deze groep gerekend.

Veel voorkomende beroepsnamen: *Visser, (de) Boer, Kok* en *Koster*.

Toch is niet altijd direct duidelijk dat een naam een beroep inhoudt.

Sommige beroepen bestaan niet meer of hebben een andere benaming gekregen. Bijvoorbeeld de naam *Snijder*. Dit kan zowel op een kleermaker (lakensnijder) als op een kapper ("haarsnijder") slaan. Ook een beroep uitgesproken in dialect bracht namen voort, die nu voor degenen die het dialect niet beheersen niet direct duidelijk zijn, bijvoorbeeld *Meulenaar* (molenaar). Ook de familienaam *Mulder* voert terug op het beroep van molenaar.

Eigenschapsnamen

Met eigenschapsnamen worden namen aangeduid die afgeleid zijn van een bepaald kenmerk van een persoon, meestal in uiterlijk van lichaam of kleding.

Wellicht zullen bij sommigen van degenen bij wie de familienaam ontstond, de namen als bijnamen hebben gekregen. Want zo ging dat immers tot in de vorige eeuw, ook in de Hoeksche Waard.

Zo ontstonden als familienaam: *De Grote, De Lange, de Korte, de Wit, de Bruin, Geelhoed, Grootendorst*.

Een niet-fysieke eigenschap is van toepassing bij de namen *de Jong* en *de Jonge*. Door de strikte vernoemingsregels moest een zoon van Leendert Leendertsz. ook weer de naam Leendert krijgen.

Om nu de zoon van de vader te onderscheiden werd de toevoeging *de jonge* gebruikt, waardoor de genoemde familienamen ontstonden. Hetzelfde geldt voor de namen *de Oude* en *den Ouden*. De naam *de Jong* staat op de 1e plaats van de top 100, *de Jonge* op de 52e.

Zoals in het begin al vermeld is helaas voor heel veel familienamen (nog) niet aan te geven hoe ze zijn ontstaan. Naarmate er meer historisch onderzoek wordt gedaan, zal er ook voor meer namen die herkomst alsnog bekend worden.

Rein van der Waal⁴

1) Het in Amsterdam gevestigde Meertens Instituut is een onderzoeksinstituut dat zich bezighoudt met de bestudering en documentatie van Nederlandse taal en cultuur.

2) "Voorlopig" omdat de Nederlandse Familienamenbank per 1 januari 2012 door het Meertens Instituut is overgedragen aan het Centraal Bureau voor Genealogie in Den Haag.

3) "De top 100 van de familienamen in Nederland" door Leendert Brouwer (zie de website).

4) Van der Waal is een geografische naam, herleid van een plas die een wiel, waal of weel wordt genoemd, ontstaan door een dijkbraak. Er zijn ook Van der Walen die hun naam ontleen aan waterlopen met de naam de Waal, bijvoorbeeld bij Rijsoord.

FOTO: JACQUELINE KOSTER

OP WEG NAAR DE OPENING

Het is zover, de openingsdatum van het Hof van Assendelft is bekend! Op zaterdag 23 juni is het grote publiek welkom om het museum te komen bewonderen en zullen er diverse feestelijke activiteiten plaatsvinden in en rondom het museum. Op vrijdag 22 juni vindt de officiële opening plaats voor pers en genodigden. Maar wat nog belangrijker is voor u, als vriend van het museum: op twee opeenvolgende zaterdagen in juli zijn er rondleidingen met koffie en gebak, speciaal voor de vrienden. Meer informatie volgt in de aparte uitnodiging die u als vriend ontvangt. Meer informatie volgt in de aparte uitnodiging die u als vriend ontvangt.

DANKZIJ U EN ALLE ANDERE VRIENDEN VAN HET MUSEUM WORDT DE STUDIEZAAL GRONDIG OP- GEKNAPT

Grote gift voor de studiezaal

De studiezaal is gedurende de hele renovatieperiode gewoon op de reguliere tijdstippen geopend gebleven. Maar eigenlijk had ook deze ruimte een flinke opknapbeurt nodig. Het moest gemakkelijker worden om met je laptop onderzoek te komen doen en de boeken van de streekbibliotheek te kunnen raadplegen. En dat waren nog maar twee van de wensen die er lagen voor deze ruimte...

Dankzij u en alle andere vrienden van het Streekmuseum Hoeksche Waard heeft het museum de broodnodige financiële middelen gekregen om deze opknapbeurt toch nog te kunnen realiseren. Mart Ros, architect en onder meer lid van de Museale en Bouw Advies Commissie, heeft op creatieve wijze alle wensen kunnen verenigen in zijn ontwerp voor de nieuwe indeling van de studiezaal.

Op dit moment wordt de zaal opgeknapt en worden de voorzieningen verbeterd. Deze zomer kunnen stamboomonderzoekers hier bijvoorbeeld hun laptop op meerdere plekken aansluiten, snuffelen in de wandvullende boekenkasten van onze streekbibliotheek of achter de computer kruipen om mooie historische foto's uit de Hoeksche Waard op te zoeken. Het aantal werkplekken voor vrijwilligers is uitgebreid van vier naar zes. In een handomdraai is de ruimte bovendien zo in te delen dat menig echtpaar hier elkaar het jawoord kan gaan geven.

Voorheen polderkamer, nu salon

Kortom, het museum 'nieuwe stijl' raakt steeds verder ingericht. De bekende 'polderkamer' -nu een 19e eeuwse salon- is klaar. Het bijzondere 19e eeuwse tafereelbehang dat oorspronkelijk uit het veerhuis in Strijensas komt, is teruggeplaatst.

Deze ingewikkelde klus is door timmerbedrijf Jaap Hooghwerff uit Giessenburg uitgevoerd, zodanig dat achter de behangpanelen van spaanplaat de lucht kan blijven circuleren, wat de achteruitgang van het behangpapier zoveel mogelijk beperkt. Reeds op de dag nadat de papierrestauratoren van XL Papier de laatste hand legden aan het retouchewerk, ontving de salon haar eerste gasten.

FOTO:
JACQUELINE
KOSTER

De Commissaris van de Koningin, Jan Franssen, bracht een werkbezoek aan de gemeente Binnenmaas en burgemeester Borgdorff wilde dat heel graag in het Streekmuseum laten plaatsvinden. Het werd een geslaagde bijeenkomst.

FOTO:
JACQUELINE
KOSTER

U zult nog even uw nieuwsgierigheid tot 23 juni moeten bedwingen, maar dan is het ook zover. En daarna is het nog even wachten totdat ook boerderij Oost-Leeuwenstein geopend zal worden. Het lijkt nog ver weg, maar de afgelopen maanden hebben wel bewezen dat ook die tijd zó om is. Ik ga dus weer snel aan de slag. Graag tot ziens in het Streekmuseum!

Belle van den Berg, directeur Streekmuseum Hoeksche Waard

GENEALOGIE & STREEKHISTORIE

Het aantal bestanden, gemaakt na bewerking van de originele bronnen en op de computers van het streekmuseum te raadplegen, is uitgebreid met:

- Numansdorp, Oud Rechterlijk Archief, inv.nr. 28; 1800
Inventaris van een nalatenschap
- Numansdorp, Oud Rechterlijk Archief, inv.nr. 29; 1767-1771
Boedelpapieren
- Numansdorp, Oud Rechterlijk Archief, inv.nr. 30; 1678-1761
Allerhande akten afkomstig van de notaris te
Oud-Beijerland Bastiaan Andries Coomans, van de
notaris te Klaaswaal en secretaris van Numansdorp
Jakob van Bijemont, en van de notaris en secretaris van
Numansdorp Maarten van Halteren

Op de computers van het streekmuseum is nu ook de volgende genealogie te raadplegen:

Bastiaen Jansse van Hijsden 1660-1736

In de categorie streekgenealogieën (SG-nummers) is nieuw te raadplegen:

SG 1373

"Kohier 10e penning van Puttershoek anno 1557 en 1553"

Transcriptie door L. Helms van
Eis van de inventarisnummers
1080 en 757 uit het archief Staten
van Holland voor 1572, toegang
3.01.03

SG 1374

"Register van Puttershoek 1595-1601"

De transcriptie van L. Helms van
Eis omvat afschriften van certificaties, procuraties, rentebrieven, inventarissen, vertichtingen en dingtalen

SG 1375

"Prothocol Van eijgen brieven en renten beginnende in den jare dertich 1535-1579"

Een transcriptie in regestvorm van het protocol van de ambachtsheerlijkheid Heinenoord, bevattend afschriften van transport- en rentebrieven door L. Helms van Eis

SG 1376

"Oostmolenblok te Mijnsheerenland"

Landeigenaren en pachters in het Oostmolenblok te Mijnsheerenland vanaf de vroege 16e eeuw door L. Helms van Eis

SG 1377

*"Bewoners aan de Blaakse dijk
onder de jurisdictie van Mijnsheer-
renland"* door

L. Helms van Eis

SG 1378

*"Huwelijken van personen uit de
Hoekse Waard te Zwijndrecht"*

door L. Helms van Eis

SG 304

Aanvulling op Huijsert

In de categorie Streekhistorie is nieuw:

S 1584

Middeleeuws vlechtwerk

Peter van Hulst

FOTO: JACQUELINE KOSTER

DIALECTEN HOEKSCHES WAARD

De oorlogsjaere 1940 – 1945

door mevrouw L.J. Voordendag-de Koning te Strijen
dialectvertaling: Arie Biemans

IN SEPTEMBER 1939 BEGON DE VOORMOBELE- SAOSIE

In september 1939 begon de voormobesasaosie. We kregen 'n stik geschut in 't land achter ôôns huis en in de schure wiere d'r soldaote ingekwartierd die omstebeurde de wacht moste houwe. Ik wou wellis bij dat geschut gaon kijke, maor dat mocht netuurlijk niet. Maor de kurperaol ging mee om me alles uit te leggen. We kwamme daer an en ik zag 'n grôte lôop op 'n gammel onderstel en daerbij een pit in de grond mèn grôte balle. 'Kijk,' zee de kurperaol, 'hier voor in de lôop doe je de kogel' (dat was tan die grôoten bal) 'en dan trek-ie an dut touwchie en dan gaot-ie of.'

Voor die soldaote wiere d'r schuilkelders gebouwd in d'n bôogerd: gaete mit houten planke gestut en daerop een houten dessel en daer gonge dan zosse gras op, dat was voor de kammeflaozie. Vóór de eerste maaidaeg biñ-ze mèn geschut en al vertrokke. Toen de Duisers binnekwamme zag-ie pas wan dié voor waopetuig hadde; dat van ôôns was tan van 't jaer nul.

'K GLÔÔF DATT'T TWÊÊDE PINKSTERDAG WAS, AL OP 'T END VAN DE OORLOGS DAEGE

'K Glôôf datt't twêêde pinksterdag was, al op 't end van de oorlogsdaeg, damme voresmiddes allemael lewaai opt'n dijk hoorde. Daer liepe meñse mèn tasse en sommige med'n paol over d'r schoer, waeran koppiesdoeke med eteswaer bungelde. M'n vaoder zee tege êen van heulie: 'Jaonus, waer gaon jullie naertoe?' 'Jao,' zee Jaonus, 'De raadio zee "optrekke naer 't zuije", dus tat doen me dan maor.' Dat hattie verkeerd begrepe want de raadio ha gezaaid dat de geallieeerde optrokke in 't zuije. 'Jao,' zee m'n vaoder, 'dan motte wij toch ok wat doen.' en omdatte soldaote weg waere gonge me de schuilkelder in.

M'n vaoder had altijd honger, dus 't eerste wattie zee: 'We motte ete meeneme. Vrouw, we hebbe toch rôôkvlaais in de kelder? Da's lekker hartig op 't brôôd,' dus snee-die een stik van een gerôôkte spier of. En daer gonge me dan.

Voorop m'n vaoder medd'n grôôt terrewebrôôd onder z'n errem en 't stik rôôkvlaais. Daerachter kwam m'n opao. Nou, die doch niet an ete, want die hat 't hêel z'n leve al añz'n maog, maor die hà z'n geldkissie meegenome want daer zatte de polis van de brandverzekering in. Dan kwam m'n moeder mèn butter en kaes en wij mette kommechies.

'n Middag in een schuilkelder duur lang. Onderwijl waster nog 'n melkknechie bij gekomme en 't ete was ok op. Toen hoorde me inêës remoer en geroep. Wij wouwe wellis kijke watter was, dus wier 't dessel opgelicht en kwamme me med ôôñzo hōōfde d'r bovenuit. (Laeter besepte me pas hoe dom dat was, maor je wis ommers nie wad oorlog was). En daer zagge me soldaote mett'r geweer in d'n ańslag op 't bōōgerdpad lôōpe. We liete gauw 't dessel zakke en we zeeje: 'Daer komme de moffe.'

't Wier dōōdstil want niemand zee meer wat. Nae een hortie zee 't melkknechie inêës: 'Nêê hoor, dut zijn gēē moffe, 't zijn die van ôôñs, want ik zag 't an d'r pakkies.' Zōō wier 't al laeter en toen hoorde me opt'n dijk meñse lôōpe en memmekaoor praote. Dus wij de schuilkelder uit en we vroege: 'Komme jullie al weer trug?'; want 't waere dezellefde van soches. 'Jao,' zeeje ze ' 't wier steeds stiller en vedderop stonge d'r gēē huize meer. D'n aevend begon te valle en we wisse nie waer we moste slaepe, dus nou gao me maor weer trug naer huis.'

**'NÊÊ HOOR,
DUT ZIJN
GÊÊN MOFFE,
'T ZIJN DIE
VAN ÔÔÑS,
WANT IK ZAG
'T AN D'R
PAKKIES.'**

Ok wij sliepe die nacht geweun weer op zolder of t'r niks an de hand was. Een tijd laeter wier alles onder waoter gezet en moste me evakkuere. Dat is achterof wel goed geweest, want toen me trugkwamme lag 't hēēle zaekie in puin.

De boekekast

door Nel Andeweg-van Brakel te Zuid-Beijerland
dialectvertaling: Arie Biemans

**ARIE WAS 'N
HANDEGE
JONGE, JE
ZOU KENNE
ZEGGE
DATTIE TWÊÊ
RECHTER
HANDE HAD**

Arie was 'n handege jonge. Hij was as schilder opgelaaid maor hij kon veul meer. Je zou kenne zegge dattie twêê rechterhande had, want wà s'n ôoge zagge dà konne z'n hande maoke. Z'n moeder hà nogal veul boeke en die stinge in meer kaste as dassé wou. In elleke kast in de kaomer hà se wel een plank in beslag genome voor heur mooie boeke. Ok in de kast van Aries en dat vong-die hêêlemael nie goed. Daerom moster in de huiskaomer een boekekast bijkomme. Maor jao, boekekaste bin dier en zeker zôô'n hêêle grôôte as moeder wou hebbe. Arie hatter al een grôôt bouwplan voor gemaakt, maor hij wis nog niet waer-die al dat nogal diere aaikéhout vandaen mos haole. Want d'r waere hêêl wat planke voor nôôdeg.

Nou kwamme in die tijd net de rommelmarte in de mode. De meñse koche nieuwe aaiké of grene meubele en staele ledikante en al 't ouwe ging dan naer de rommelmart. Die marte wiere dan mêêstal gehouwe voor een goed doel, zôôas te kerrek of een verêêneging. Arie ging al die marte langs mè s'n Renault R 4. Maor jao, daer liep ok nog een echte meubelmaoker rond die d'r ok vroeg bij was, dus Arie waster nied allêên. Hij liep drek opte ledikante of en keurde ze op houtwurrem en of 't wel echt aaiké was. Soms wastie d'n eerste, maor die meubelmaoker was 'm wellis voor. En dan ging Arie maor weer naer huis of naer een andere rommelmart tot ie genog hout thuis in de geraozie had om an de kast te beginne.

**IÑ Z'N
VRIJE TIJD
WERKTEN-
DIE MÊ VEUL
PLEZIER AN
DIE GRÔÔTE
KAST**

Veul gerêêschop hattie niet, maor 'n schaof, 'n zaog, 'n nijptang en 'n haomer hattie wel om alvast mee te beginne. Vedders kondie van die en gene ovventoe ok wat lêêne. Iñ z'n vrije tijd werkten-die mè veul plezier an die grôôte kast en 't begon steeds meer op een echte boekekast te likene. D'r kwamme d'r ok wellis bij 'm kijke wat ie an 't uitfrete was, maor daer hattie 'n hekel an, want op añwijzinge en goeie raed zattie echt nie te wachte. Allêên vaoder of z'n broers mogge wellis een opmerking hebbe, want heulie belangstelling kon-die wel vele.

Nae een paor weke was 't zôôver: de kast wier mè verêênde krachte uitte geraozie gehaold en mè diepe zuchte van vaoder en broers plat opten blaaike gelege. Wat wasset toch 'n mooie kast!

Arie glom geweun, zôô grôôs wastie. Dat hattie toch maor mooi geflikt med 'n aage ontwerrep en van ouwe ledikante. Alle bure kwamme d'r op of om naer 't kuñstwerrek te kijke: de kast sting mooi in de beits, as gloednieuw uitte winkel te pronke. Hij moz allêên nog effe deur de achterdeur naer binnene. En dat was tot opte centimeter uicherekend om gêên schae an de kast of an de deure in huis te maoke.

**ARIE GLOM
GEWEUN,
ZÔÔ GRÔÔS
WASTIE.**

Waere al die belangstellende nou maor weg. Ze naer huis stiere was netuurlijk te gek. Arie begon steeds meer te glimme, maor nou van 't zwêêt, want zou die kast d'r toch echt wel deur kenne? D'r wier al gerope: 'Dat zel nie mevalle, Arie!' en 'Dat redt ie nooit!' Maor hêël v'rzichtig en mè verêênde krachte wier de kast zonder kleerscheure in de kaomer gezet en daer staot-ie nou mit hêël de v'rzaomeling boeke van moeders. "t Is een pronkstik in de kaomer. Voor de taefel en de stoele bin d'r in de tussetijd al nieuwe in de plaes gekomme, maor de boekekast blijft.

**ZOU DIE KAST
D'R TOCH
ECHT WEL
DEUR KENNE?**

Arie is allang getrouwd en hij heb 'n lieve vrouw en kindere. Hij is leraor op 't middelbaor onderwijs en nou hêttie gêên tijd meer om kaste te maoke...

Bestuur Werkgroep Dialecten:

Voorzitter: J. 't Hooft, Schoolweg 29, 3281 AP Numansdorp,

tel. 0186-651412, e-mail: hoonum@upcmail.nl

Secretaris: Chr. den Boer, Lindenlaan 28, 3286 XJ, Klaaswaal,

tel. 0186-572892, e-mail: chris.lenie@hetnet.nl en A.W. Biemans

Penningmeester: mw. M. van der Stouw, Westdijk 71, 3271 LL, Mijnsheerenland,

tel.: 0186-603076, email: mvdstouw@hetnet.nl

Contactpersoon: A.W. Biemans, Titiaanstraat 6, 3262 HT, Oud-Beijerland,

tel.: 0186-613461, email: arie@biemans1.demon.nl

DE VRAGENRUBRIEK

Iedere vriend(in) van het Streekmuseum kan één of meerdere genealogische of streekhistorische vragen betreffende de Hoeksche Waard insturen.

Antwoorden

Op de vragen uit de vorige bulletins zijn geen antwoorden binnen gekomen.

Vragen

Er zijn geen nieuwe vragen binnen gekomen.

P.W. van Hulst
Zevenbergsedijkje 87
3079 DP Rotterdam
e-mail genealogie@streekmuseumhw.nl

Vergeet niet een postzegel in te sluiten.

Peter van Hulst